Poštarina plaćena u gotovu

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. III. ZAGREB, 11. TRAVNJA 1948. BROJ 13

»Ja sam pastir dobri i poznajem ovce svoje i one koje su moje poznaju mene. Aleluja!«

Iz Mise II. nedjelje po Uskrsu

USKRSNA OBNOVA

»I vidjeh novo nebo i novu zemlju, jer prvo nebo i prva zemlja prođoše, i mora više nema. I vidio sam sveti grad, novi Jerusalem, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao zaručnica, ukrašena mužu svojemu. I čuo sam jaki glas s prijestolja gdje govori: »Evo šatora Božjega među ljudima, jer će stanovati među njima, i oni će biti narod njegov, i sam Bog bit će s njima. I otrt će svaku suzu s očiju njihovih, i smrti ne će biti više, ni tuge, ni vike, ni boli ne će više biti, jer prvo prođe«. (Otk. 21, 1.—5.).

O kamo sreće, da se riječi knjige Božje što prije obistine! Naša je čežnja za tim vrlo velika. Već je sv. Pavao u poslanici Rimljanima napisao: »Znademo našme, da sve stvorenje s nama zajedno i uzdiše i tuži sve do sada. A ne samo ono, nego i mi sami, koji imamo prvenstvo Duha, i mi sami u sebi uzdišemo čekajući posinjenje, otkup tijela svojega« (Rim 8 22—24.).

Uskrsnućem Kristovim je naš primitak u djecu Božju zajamčen, i naše otkupljenje osigurano. Zato ga s ustrpljenjem moramo čekati, jer sigurno dolazi. Cijeli je svijet ispisan i iskićen i cvijećem i zlatnim zvjezdanim nebeskim svodom, da nam se olakša to naše iščekivanje. Ali je ujedno, nažalost, poradi grijeha zamračen i tamnim i neprotumačivim pismenima - hieroglifima — grijeha. Poradi toga je sadašnja zemlja kao stan i uzgojni zavod grješnoga čovjeka ispunjena svojim strahotama, svojim divljim i strašnim prirodnim događajima, rasrđenim vulkanima i potresima.

I doista je priroda lijepa i velika knjiga, ali ona ima u sadašnjem vremenu mnogo tamnih listova. Sadašnja priroda još uvijek nosi na sebi pečat i znakove boli, smrti i raspadanja. Ona još uvijek uzdiše za otkupljenjem, uskrsnućem i preobraženjem. Može se reći: da još uvijek leži pod koprenom bijede i nevolje, dok joj vrata općega svjetovnoga požara ne spali sve njezine grješne sastavine, a Krist je kao uskrsno sunce potpuno ne rasvijetli i ne prožme svojim božanskim svijetlom.

I tehnička i kulturna industrija i umjetnost ljudska su našu zemlju učinile i svakim danom je čine i podesnijom za stanovanje i privlačivijom i ljepšom. Ali nijesu mogle da iz nje otjeraju ni siromaštva ni bolesti ni grijeha ni smrti. A dok ne otjeraju grijeha, ne će moći uza sav svoj napredak i svoje naprezanje otjerati ni siromaštva, ni gladu, ni bolesti ni smrti. A sve to može da odstrani tek onaj, koji je potpuni gospodar nad time, a to je uskrsnuli Spasitelj, jer je Bog i prema tomu i gospodar i života i smrti, i siromaštva i bolesti, i bijede i nevolje ljudske.

Još jedno moramo naglasiti, a to je ovo. Sve su gore spomenute nevolje samo pratnja grijeha, kojega se mora najprije osloboditi čovjek i tako doživjeti s Kristom uskrsnuće svojega duha i tijela, a time i oslobođenje od svoje vječne smrti. A zemlja će kao privremeni stan i konačište ljudskoga tijela onda također poći u susret svome preobraženju i svojoj obnovi.

Ali treba razumjeti u tom zbivanju i ovo. Kao što ljudsko tijelo često umire u strašnim bolima i grčevima, da se onda rodi na novi život, tako će jednoć i zemlja umirati u strašnim grčevima i trzajima, strašnim za svako stvorenje, ali će te njezine smrtne boli i teškoće biti ujedno i porodiljski grčevi novoga života. O takovom uskrsnuću i preobraženju zemlje i svega života pišu i svjetovne znanosti i Biblija, kako smo vidjeli. I veliki filozof Kant govori o obnovi svemira i nazivlje svijet: ptičom feniksom, koja se daje samo zato spaliti, da iz svoga pepela ponovno ustane i pomladi se na novi život.

Sve to ne može biti bez Gospodara svemira, koji je i sam s neba na zemlju zato došao. Za čovjeka se i svijet žrtvovao. Umro na križu i treći dan ustao i uskrsnuo iz groba na novi život, da za sobom povede i svijet i čovječanstvo. Aleluja!

OKRUŽNICA O LITURGIJI

ŽIVOT U CRKVI

U crkvama se može dopustiti osim gregorijanskoga i drugo pjevanje i glazba, samo neka to ne bude čudno i neobično, profano i svjetsko i nezgodno za sveto mjesto.

Osobito neka se rado uvodi zajedničko t. zv. pučko pjevanje.

To će vjernika uspaliti žar pobožnosti. Složna vjesma prodire nebesa, ona očituje »jedno srce i jednu dušu«, kao što i dolikuje djeci jednoga Oca.

Isto što i za glazbu vrijedi i za druge umjetnosti, za graditeljstvo, kiparstvo i slikarstvo. Čuvati se treba odviše velikog realizma a jedne strane, a s druge strane opet t. zv. »simbolizma«. Inače se i tu daje široka sloboda, samo neka bude sve dostojno svetog mjesta, te da se ne kosi s kršćanskom čednosti, niti da povrijeđuje religiozni osjećaj.

To treba imati na umu sada, kad se moraju obnavljati tolike crkve porušene ili oštećene.

Kao što je važno obdržavati sve, što se tiče izvanjeg bogoslužja, tako je još važnije, da kršćani žive životom sv. Liturgije.

Stoga se i upućuju u bogoslovnim sjemeništima mlađi klerici, da uz druge nauke osobito goje Liturgiju. Tako će bolje razumjeti obrede i držati se rubrika, shvatit će ljepotu Liturgije te je zavoljeti. To sve će naučiti ne samo za to, da uzmognu valjano obavljati bogoslužje, nego da budu što više sjedinjeni s Kristom Velikim Svećenikom te da budu sveti sluge Svetosti.

I na to treba paziti, da budu svećenik i puk u svetoj duhovnoj zajednici, a to će biti onda, ako i puk sudjeluje u svetoj Liturgiji.

Tako će bogoslužje biti doista sveta služba, u kojoj će svećenik, osobito, ako je župnik, združen sa svojim stadom odavati dužnu počast Vječnom Ocu.

Da se to što bolje postigne, puno će pomoći, ako se brižno odabiru dječaci, koji će revno, pobožno i propisno dvoriti kod bogoslužja. Ako ovi dječaci budu dobro poučeni i ako budu vjerni u toj časnoj službi, može se dogoditi, da u sebi osjete i poziv za sveti svećenički stalež. A ne će se onda svećenici tužiti, kao što se negdje već i događa, da nema nikoga, koji bi im mogao odgovarati kod sv. Mise.

Neka vjernici rado pribivaju svetoj Misi i to na onakav način, kako je ovdje izvedeno. Uzvišena je žrtva oltara najglavniji čin Liturgije, treba dakle da budu izvor milosti i središte pobožnosti. A neka puk i pristupa što češće k svetoj nebeskoj gozbi, koja je »sakrament pobožnosti, znak jedinstva i veza ljubavi (Sv. Augustin).

Svećenici neka pouče vjernike o velikom blagu, što ga sadržaje sveta Liturgija, u propovijedima i kršćanskom nauku, na sastancima vjerskih društava.

Crkveni će poglavari i duhovni pastiri paziti, da ne bi došao neprijatelj te posijao kukolj, t. j. da se ne bi među vjernike ušuljale pogibeljne zablude t. zv. misticizma i kvietizma, šta je već prije Sveta Stolica osudila. Isto tako neka bdiju, da ne bi vjernike zaveo pogibeljni t. zv. humanizam niti pretjerano nastojanje, da se u Liturgiju uvedu starinski obredi. Isto tako treba osuditi nauku, da slavna Kristova čovječja narav ušutnu i uvijek svojom nazočnosti stanuje u »opravdanima«, te da makar i jedna i brojem ista, kako kažu, milost spaja Krista s udovima Mističnog njegovog Tijela.

Duhovni će pastiri nastojati, da svagda dolaze u crkve i k oltarima vjernici, koji će se ondje, jer su živi uđeni sjedinjeni s božanskom Glavom krijepiti milostima Sakramenata Kristovih i skupa s njim i po njemu prinositi uzvišenu novozavjetnu žrtvu te tako davati Vječnom Ocu dužnu hvalu.

Završetak. »To smo imali, časna braćo, da vam pišemo. A to činimo stoga, da Naši i vaši sinovi više razumiju i više cijene predragocjeno blago, što je sadržano u sv. Liturgiji: naime Euharistijsku žrtvu, koja prikazuje i obnavlja krvnu žrtvu na križu, zatim svete Sakramente, koji su potoci božanskih milosti, napokon himan slave, koji upravlja svaki dan zemlja i nebo Gospodinu Bogu.

Mi se pak nadamo, da će ova poticanja Naša potaknuti spore ne samo, da revnije i točnije proučavaju Liturgiju, nego da, prožeti pravim duhom, urede prema njoj i život prema onoj Apostola »Duha ne gasite« (1 Sol. 5. 10).

Ako su koji u tome pretjerali te rekli ili učinili ono, što Mi ne možemo odobriti njima upravljamo riječi sv. Pavla: »Sve kušajte, dobro zadržite« (1 Sol. 5, 21)

Ovo opominjemo očinski, da bi se držali kršćanske nauke i naslijeđa svete Crkve. Osobito to dozivljemo svima u pamet, da treba vjerno poslušati svete Pastire, koji imadu pravo i dužnost upravljati cijelim crkvenim životom. »Pokoravajte se svojim predstojnicima i slušajte ih, jer oni bdiju nad dušama vašim kao oni, koji će dati račun« (Hebr. 13. 17).

Bog, koga štujemo, i koji nije Bog nesloge nego mira, neka nam svima dobrostivo udijeli, da jednim srcem i jednom dušom u ovom zemaljskom progonstvu imamo dijela u onoj Liturgiji, koja je kao neka priprava one nebeske Liturgije, u kojoj ćemo, kako se nadamo, skupa s Bogorodicom i Majkom našom jednom pjevati: »Onome, koji sjedi na prijestolju i Janjetu: blagoslov i čast i slava i jakost u vijeke vijekova i (Oktr. 5. 13.).

Radosno se uzdajući u to, želimo svima vama, časna Braćo, i stadu, koje je povjereno vašoj budnosti, da najpravnije podijelimo kao zalog božanskih darova svjedočanstvo Naše osobite blagonaklonosti Apostolski blagoslov.

Dano u Castel Gandolfu blizu Rima, dne 20. studenoga 1947. Našeg pontifikata deveta godine.

Pijo Papa XII.

Poklon Uskrsloga

Isusovo uskrsnuće sreća je i utjeha za sve ljude. Učitelj, koji je prorekao svoje patnje i svoje slavlje, kada se vrati nebeskome Ocu, objavio je svijetu veliku istinu svoga Božanstva. I oni, koji su Ga ljubili, kao i oni drugi, koji su Ga mrzili, zadrhtali su pred ovim moćnim otkrivanjem. Ljudi, koji su živjeli u Njegovoj blizini, slijedili Ga na Njegovu zemaljskom putu i gledali Njegova djela, poznavali su Isusa — čovjeka. Neprijatelji Isusovi prolili su Njegovu krv, izranili i usmrtili Njegovo tijelo, koje je iskusilo sve nevolje ovoga svijeta. Ali na dan svoga uskrnuća javlja se Isus-Pobjeditelj javlja se Sin Božji, koji živi i koji se vraća u vječnu slavu. Isus, koji ulazi kroz zatvorena vrata u sobu, gdje bdiju Njegovi zbunjeni učenici. On je njihov učitelj, ali i svemoćni Gospodar života i smrti. On, koji njima navješta svoj mir i pokazuje im svoje probodene ruke i rebra, raspeti je mučenik, najavetija žrtva za ljudske grijehe, ali i veliki Bog, koji vlada s im stvorovima. Taj Isus, pokopan, a sada uskrsao, donosi svoju božansku milost, i velike dužnost, i velika prava.

— Kao što Otac posla mene — reče Isus — tako i ja vas šaljem. Primite Duha Svetoga. Kojima oprostite grijehe, grijesi će im biti oprošteni, a kojima zadržite grijehe, bit će zadržani.

Spasitelj je odabrao svoje učenike, da kraljevstvo Božje objavljuju svijetu. Ovi učenici, koji su slušali Njegovu nauku i primili snagu i utjehu Božje milosti, navješćali su Evanđelje, snosili progonstva, pretrpjeli i mučeničku smrt. Ali novi apostoli nastavljali su da objavljuju blagu vijest po svijetu. Iz stoljeća u stoljeće širi se nauk ljubavi; od pokoljenja na pokoljenje propovijeda se Istina, u kojoj je smisao čitava života i spasenja. Kao i nekada, u svako vrijeme bune se neki ljudi protiv čiste vjere i traže svjedočanstva, koja mogu vidjeti, da povjeruju uskrsnuću Isusovu. Kao i nekada Tomi, odgovara Isus svima: »Blago onima, koji ne vidješe, a vjerovaše«. I novi Tome padaju na koljena i priznaju Isusovu veličinu i svoju krivnju.

Tajna Božanstva zatravila je srca učenika i uvijek zatravljuje ljudska srca.

Sreća, za kojom su čeznuli prvi Isusovi prijatelji, sreća, za kojom svi mi čeznemo, sinula je pred nama.

Isus je uskrsnuo!

Pobijedio je smrt neprolaznim životom, vječnom slavom.

Poukrsna doba

Još uvijek odjekuje vesti Aleluja. Vezuje nad uskrsnućem traje još i dalje. I pravo je tako. Još se naime i na Bijelu nedjelju javlja uskrsnuli Isus. Ukazuje se ponovno pred jedanaestoricom apostola. Ali ovaj puta poradi Tome, koji kod prvoga ukazanja nije bio prisutan. Eto nije vjerovao. A sada Ga pozivije uskrsnuli Isus pred jedanaestoricom svjedoka, da otavi prst svoj u mjesto čavala na rukama Njegovim i ruku svoju u kopljem probodeno mjesto u rebrima.

Toma je ovom pažnjom Kristovom i osvjedočen o uskrsnuću Njegovom, a i dirnut tako snažno, da od radosti klikne: »Gospod moj i Bog moje« A Gospodin mu odgovara: »Pošto me vidje, Toma, vjeruješ? Blago onima, koji ne vidješe, a vjeruvaše.« Toma i apostoli vidješe mnoga čudesna djela, koja je Isus tvorio pred njima, pa nije bilo mjesta njihovoj sumnji o uskrsnuću Kristovu. Tim više, što im je Isus unaprijed sve kazao, što će se s Njim dogoditi. Ali im je strah od onoga, što su vidjeli u muci Isusovoj, pomračio i oči i razum i poremećaje poradi onoga što se s Isusom dogodilo. I vjera im bijaše pokolebana.

Da se opet ne smute, Isus im se ukazuje i boravi na zemlji četrdeset dana. Pripravlja ih na to, da će ih ostaviti i otići na nebo. Čini to tako zato, da ne kolebaju, kad Ga više ne budu vidjeli. Zato ih Evanđelja, treće, četvrte i pete nedjelje na to pripravljaju. Evo kako.

Treće nedjelje po Uskrsu čita se Evanđelje o dobrom pastiru. Muka nalazi i smrt Kristova djelovala je na Njegove učenike kao jesenska bura, koja uzvitla i raznese suho lišće na sve strane. Tako su se i učenici Isusovi sakrili i razbježali i sada ih je trebalo sakupiti i okuražiti. S njima se dogodilo ono, što je proročki rekao Zakarija: »Udari pastira i ovce će se razbjeći« (Zah. 13, 7.).

Svojim ukazivanjem poslije Uskrsnuća izvršio je Isus veliku nadoću, utrostio je svoje učenike a vjeri. I sada im prikazuje svoje trpljenje kao žrtvu prinesenu za njih, okupja ih oko sebe, da bude njeđan ovčinjak i jedan pastir. Sve njihove zabude i pogriješke će opreostiti u Sakramentu Pokore, koji je naredio već druge nedjelje poslije svoga uskrsnuća, kad im je rekao: »Primite Duha Svetoga, kojima opostite grijehe, biti će im opraštenci, a kojima pridržite, biti će im pridržani«. A već je prije, na Veliki četvrtak, naredio prenositi otajstvo Sakramenat, da svoje stado pase, hrani i krijepi najsamkljonu hranom, svojim prenesetim Tijelom i Krvlju. Tako se dobri Pastir pobrinuo za svoje stado u najobilnijoj mjeri.

Nakon svega toga naglašuje treće nedjelje svoj odlazak sa zemlje: »Ja idem, ga me vi ne ćete vidjeti; jer idem k Ocu«. To su bile gorke i bolne riječi za učenike. Ali ih Spasitelj ohrabruje: »Ja ću vas opet vidjeti i vaše će se srce radovati i vaše radosti nitko vam ne će oduzeti«. Kao pravi Pastir unaprijed kazuje, šta će se dogoditi, ali s toliko očinske brige i nježnosti, da ih previše ne uvrijedi i ne rastužosti.

Četvrta pak nedjelja govori o tom, našto se Isus čijeli i odlazi od svojih učenika: »Dobro je, da ja idem! jer kad ja ne bih otišao, ne bi k vama došao tješitelj, Duh Sveti«. On će im dakle poslati Duha Svetoga, koji će ih tješiti i hrabriti nevidljivim načinom. Pušat će njima i svima, koji su dobre volje tješitelja Duha Svetoga, koji će u trpljenju i nevoljama ovoga života držati i hrabriti naše duše, kad god se na njega obratimo. Samo onaj će tešite mostiti svoje trenne i pod njim očajavati, koji će htjeti da ga sam nosi. I ne će primiti Duha Svetoga, tješitelja, kojega naš uskrsnuli Spasitelj šalje.

U petoj nedjelji odlučno govori Spasitelj: »Ostajem svijet i idem k Ocu«. A učenici odgovaraju žalosno: »Sada nam govoriš jasno i više ne u priličama«. A Isus ih tješi riječima: »Ako molite i vi ćete za mnom uzaći k Ocu«. Ali treba da si napomenete: »Ništa ne možete učiniti u hrabrovstvu nebeskoj (Ost. 21. 27). Zato Vam dadoh i Sakrament Pokore i Sakrament ljubavi i Sinoćne Tijelo i Krv svoju za hranu!

APOLOGETSKI KUTIĆ

Svi će uskrsnuti

Sveto Pismo navodi mnogo primjera, gdje su mrtvi uskrsnuli. Bilo ih je prije Isusa, za vrijeme Isusovo, i poslije Isusa.

U Starom Zavjetu je umro sin udovice iz Sarepte, dok je još sv. Ilija prorok boravio u njezinoj kući. Ilija se molio Bogu za dječaka: »Gospode, Bože moj, daj da se život dječakov opet vrati u njega«. I uslišl Gospod vapaj Ilijin. Život dječakov vrati se opet u njega, i postr. živ. I Ilija uze dječaka i predade ga materi njegovoj i reče: »Evo, tvoj sin opet živi« (3 Kralj. 17, 21—23). Jednako kao Ilija i prorok Elisej oživio je sina žene Sunamke, koji je umro od sunčanice (4 Kralj. 4, 35). Isus je oživio kćer Jairovu, koju su već spremali na ukop (Mt. 9, 25) sina udovice iz Naima, kad su ga nosili na grobište (Lk 7, 15) i Lazara, koji je već 4 dana bio u grobu (Iv 11, 43). Sv. Petar je oživio u Jopi glasovitu kršćanku dobrotvorku Tabitu (DAp 9, 40).

Tako će na svršetku svijeta uskrsnuti svi mrtvi. Potvrđu nam o tom daje već prorok Daniel u Starom Zavjetu, koji kaže: »Mnogi od onih, koji spavaju u prahu zemaljskom, probudit će se, jedni na život vječni, drugi na sramotu i prijekor vječni« (Dan 12, 2). Jednom su zgodom u Novom Zavjetu došli k Isusu Saduceji, koji nisu vjerovali u uskrsnuće, i postavili Isusu poteškoću sa ženom, koja je bila sedam puta udata. Kad joj je muž umro, udala se za drugoga, kad joj je drugi umro, udala se za trećega. I tako se u životu sedam puta udala. Imala je dakle sedam zakonitih muževa. Sad pitaju Saduceji Isusa: »O uskrsnuću kojega će od sedmorice biti žena?« A Isus im odgovori: »Varate se, ne znajući Pisma ni sile Božje, jer o uskrsnuću niti će se ženiti, niti udovati, nego će biti kao anđeli Božji na nebu« (Mt 22, 28—30). Isus upozoruje Saduceje, da će blaženi na drugom svijetu provoditi anđeoski život. Prekogrobni život nije vezan na sadašnji oblik i potrebe, nego će se tijelo preobraziti, postat će neraspadljivo i vječno, a time će prestati brak i rađanje. Isus je jasno i odlučno rekao: »Zaista, zaista vam kažem: Dođe čas i već je nastao, kad će mrtvi čuti glas Sina Boga. Svi, koji su u grobovima, čut će glas Sina Božjega. I izići će, koji su činili dobro, na uskrsnuće života, a koji su činili zlo, na uskrsnuće suda« (IV 5, 25—29). Sv. Pavao tješi prve kršćane ovako: »A hoću, braćo da vi znate za one, koji su umrli da ne žalite kao ostali, koji nemaju nade. Jer ako vjerujemo, da je Isus umro i uskrsnuo, tako će Bog i one, koji su usnuli po Isusu, dovesti s njime. Tako dakle tješite jedan drugoga ovim riječima« (1 Sol 4, 13—14, 18).

A kad su sv. Pavlu postavili pitanje: »kako će ustati mrtvi, i u kakvom će tijelu doći?« — sv. Pavao odgovara: »Bezumniče! Što siješ, ne će oživjeti, ako ne umre. I što siješ, ne siješ tijelo, koje će biti, nego golo zrno, bilo pšenično ili drugo kakovo. A Bog mu daje tijelo, kakvo hoće, i svakom sjemenu svoje tijelo« (1 Kor 15, 35—38). Sjeme, kad se baci u zemlju mora najprije umrijeti, istruhnuti, onda se javija novi život — stabljika s klasom. Prema tome smrt je uvjet i priprava za novi život, a novi život kod svakoga sjemena nastaje po divnim zakonima razvoja prema vrsti njegovoj. U čitavoj je dakle prirodi tako, da sve, što se sije, mora najprije umrijeti i rastvoriti se. Iza smrti tek dolazi novi i bujniji život. Dok je sjeme kod sjetve bilo zrno, iza smrti ono dobiva stabljiku i klas s brojnim novim zrnjem. Tako je, eto, i kod čovjeka. Nakon smrti će tijelo uskrsnuti i dobiti nova svojstva. Bit će neraspadljivo, jer mu ne prijeti više smrt i nikakva ni unutrašnja ni vanjska patnja. Bit će ljepo i sjajno, jer će nositi na sebi nebesku slavu. Bit će lako, bez spona tromosti i težine, pa će se moći kretati s jednoga kraja svijeta na drugi, kao što se kreću naše misli. Bit će duhovno i ne će trebati ni hrane ni pića, pa ne će imati ni drugih potreba, koje su zemlji čovjeka pontanja. Uskrsnute mrtvih sv. Pavao zorno opisuje ovako: »Sije se u raspadljivosti, ustaje u neraspadljivosti. Sije se u sramoti, ustaje u slavi. Sije se u slabosti, ustaje u sili. Sije se tijelo tjelesno, ustaje tijelo duhovno« (1 Kor 15, 42—44).

Konačno sveti Oci uzimaju i cijelu prirodu kao sliku uskrsnuća. U jesen priroda gubi svoj nakit, svoje zelenilo. Nastaje pustoš i mrtvilo, nigdje nikakva znaka života. Čitava priroda u jesen umire i preko cijele zime ostaje mrtva. Kad se preko zime sneđeni, pruža tužan prizor, sličan našem mrtvom tijelu. A kad se pojavi toplo proljetno sunce, sve se u prirodi buđi na novi život. Sve lista i cvate. Množi se i plodove donosi u toliko mjeri, da nadmašuje i samu našu maštu.

Kad vam umre koji član obitelji, nemojte se previše žalostiti, ne dajte se satrti od žalosti. Uskrsnut će, sastat ćete se s njime, a tada više neću bojati da će doći do rastanka. Bogu se ljubav pretrpite i podnesite žalost nad zemaljskim rastankom, a Bog će za nagradu dati, da tim ugodniji bude prekogrobni sastanak.

USKRS...

Zlatni pramen zamašca se blista,
Sreća, radost jutros svud se širi,
Danas dan je Pobjednika Krista,
Danas suza nigdje već ne viri.

Na vrhuncu crkvica se diže,
Ljupki glasić od nje svud romoni
Tisuć ljudi danas k njojzi stiže,
Zvonce malo samo zvoni, zvoni..

Sunčev trak je prosuo se širom,
Nježno ljubi razdragano cvijeće,
Sve odiše srećom, Božjim mirom,
Sve je puno te uskrsne sreće.

ZA SAVRŠENSTVOM TREBA TEŽITI ISKRENO

Prva je briga duše, koja iskreno teži za savršenstvom, da se sačuva od svakog smrtnog grijeha i barem posve svojevoljnih lakih grijeha, i zato drži što točnije sve zapovijedi i savjete vrši dužnosti svoga svanja. Takova duša ne teži mlitavo za savršenstvom, nego žarkom i trajnom željom, i zato nikad nije zadovoljna s onim, što je već postigla. Ono, što je već postigla, čini joj se nesavršenim, pa to i iskreno priznaje, pa je radi svog nesavršenstva puna žalosti, koja ne uznemiruje, nego potiče na sve veći uspon u duhovnom životu.

Nemirava pobožnost je nestrpljiva i htjela bi najednom sve postići, jer joj je tegotna svijest vlastitog nesavršenstva. Naprotiv iskrena želja za savršenstvom ustrpljivo se diže od niže stepena savršenstva na sve viši. Ona je zadovoljna, da u početku učini nešto, a onda postane sve ljepša pred Bogom, i tako si kao po nekim duhovnim stepenicama pripravlja sve tješnje sjedinjenje s Bogom. Ona to ne čini samo tu i tamo, nego neprestano, jer je svijesna, da u duhovnom životu nazaduje, tko ne napreduje.

Kad smo se jednom odlučili poći stazama savršenstva, na koje nas Bog već tako dugo zove, ne sustanimo, nego se vladajmo poput sv. Augustina, kad mu je jednom srce planulo ljubavlju za Bogom: »Kasno sam Te upoznao, o ljepoto tako stara i toliko nova, kasno sam Te zavolio! ... Vikao si za mnom i zvao me — probio si moju gluhoću! Zablijesnuo si i rasvijetlio — raspršio si sljepoću moju! Promio si miris slatki — ja ga uplih i za Tobom čeznem ... Okusio sam, pa gladujem i žeđam, Takmo si me i ja gorim za mirom Tvojim!«

PODLISTAK

Uskrsnuće Isusova

(Prema viđenju Katarine Emmerich)

Vidjela sam, kako duša Isusova poput velikog svijetla silazi odozgor i prolazi kroz pećinu do svetog tijela. Pratila su je dva anđela, a opkoljena je bila s mnogo svijetlih prilika. Kad se približila tijelu, nagnula se nada nj, te se s njim ujedinila. I sada sam vidjela, kako se udovi u ovojima mače, i vidjela sam, kako tijelo Isusovo živo i sjajno, s dušom i Božanstvom izlazi iz boka platnenih ovoja, kao da se diže iz rane na rebrima. Pogled je sjećao na Evu, kad je ustajala iz rebra Adamova. Sve je bilo u svijetlu i sjaju.

I sad sam vidjela, kako Gospodin, pun sjaja, prolazi kroz pećinu te lebdi iznad nje. Zemlja se potresla i jedan anđeo side kao munja s neba, odvali kamen na desnu stranu i sjedne na nj. Bio je takav potres, da su se posude s vatrom, koje su visjele s pećine, zajuljale i plamea je ame tamo lizao. Kad su sve to stražari opazili, popadaše na zemlju kao omamljeni i ležahu iskrenuti i ukočeni kao mrtvi. Kasije (zapovjednik straže) vidio je sav veliki sjaj, no brzo se je zabrao, priđe sa grobu, odškrinuo vrata i bacio pogled na prazne ovoje. Odmah je pošao, da o svemu izvijesti Pilata. Ipak je prije otišlo dosta, da vidi, ne će li se još što zbiti. On je unutra osjetio ružnoće pa, vidio anđela kako silazi i odvaljuje kamen, kako sjedi na njemu, a grob je prazan, ali Isusa nije vidio. Ove prve događaje pripovijedao je što on, a što stražari učesnicima.

U času, kad je anđeo sišao s neba, i kad se zemlja potresla, vidjela sam, kako se uskrsnuti Gospodin skazuje svojoj Majci na brdu Kalvarije. Ona je neobično lijep, osbljan i sjajan. Odijelo mu je bilo poput duga ogrtača ovito oko tijela, i kad bi išao, jedan kraj mu je lepršao po zraku i sjao se modro bijelo kao dim u sunčanom svijetlu. Rane su mu bile vrlo velike i sjajne. Na rukama se mogao prst metnuti u rane. Duše starozavjetnih otaca sagnule su se pred Majkom Isusovom, a Isus Joj je govorio nešto o ponovnom viđenju. Pokazao joj je rane, i kad je kleknula, da mu poljubi noga, uzeo ju je za ruke, podigao ju je i tješeznuo.

Sv. žene idu grobu Isusova

Sv. žene bile su već blizu Nikodemovih vratašca, kad je Gospodin uskrsnuo. Nijesu ništa opazile ni osjetile od svega, što se za uskrsnuća zbilo, a nijesu ništa znale ni o straži na grobu, jer jučer, u subotu, nije nitko bio kod groba, a one su same proboravile subotu kod kuće i žalile za Isusom. Govorile su među sobom: »Tko će nam odvaliti kamen s vrata grobnika?«, jer dosada nijesu u svojoj brizi, žalosti i ljubavi ni mislile na taj kamen. Svrha im je bila, da pomažu tijelo Gospodinovo mirdovom vodom i s pomasti i da ga posipu mirisnim biljem i cvijećem. Kod pogreba je dao sve mirodije sam Nikodem, a one nijesu ništa doprinijele, pa su htjele sada za tijelo Gospodina i učitelja žrtvovati, što su imale najdragocjenije. Saloma je najviše stvari kupila. Nije to bila majka Ivanova, nego jedna druga Saloma, bogata žena iz Jerusalema, u rodu sa sv. Josipom. Zaključile su za slučaj, da kod groba nikoga ne nađu da im kamen odvali, položiti mirodije kod ulaza, sjesti na kamen i naricati, dok netko ne dođe koji učenik, koji bi im otvorio grob. I tako su išle ka grobu.

Stražari su ležali onesviješteni na zemlji, a vatra je u visećim posudama svijetlila. Kad su se žene približile i vidjele vatru i onesviještene stražare, zaobišu vrt s golgotske strane. Jedina Magdalena zaobišla je na svu opasnost, pa je ušla u vrt, a Saloma u nekoj daljini za njom. Druge dvije žene bile su plašljive, pa su ostale pred vrtom.

Kad se Magdalena približila stražarima, malo se preplaši i ustukne par koraka prema Saloni, no onda pođe obje plaho između stražara u grobnicu. Vidjele su kamen odvaljen i naslonjena vrata, što je vjerojatno učinio Kasije. Tada Magdalena u velikom strahu otvori vrata, pogleda u grob i opazi prazno platno. Sve je bilo puno sjaja, a desna je sjedio anđeo. Mag-

Život s Crkvom

DRUGA NEDJELJA IZA USKRSA
11. travnja

U početku sv. Misne molitve svećenik ističe iz Ps. 32: »Milosrđa Gospodnjega puna je zemlja, riječi Gospodnjem utvrđena su nebesa, Alleluja. Radujte se pravednici u Gospodinu, pravednima dolikuje, da ga slave«.

U molitvi misli svećenik za trajnu radost onima, koji su spašeni od vječne smrti: »Bože, koji si poniznošću Sina svojega oborenu svijet podigao, podaj vjernicima svojim vječno veselje, koje si izbavio od vječne smrti«.

U Postanici sv. Petar nas opominje, da u svem žrtvu sljedimo stope Isusove. On nije činio grijeha, prevara se nije našla u ustima Njegovim, nije proklinjao, kad su Ga proklinjali, nije prijetio, kad je trpio. Grijehe naše sam je ponio na križ. Njegovim smo ranama izliječeni. Treba dakle da i mi umremo svojim grijesima i da živimo pravdi, pa da se kao izgubljene ovce stavimo pod obranu i okrilje pastira naših duša, Gospodina Isusa.

U Evanđelju (Iv.10, 11—16) uči nas Isus kakova svojstva ima dobar pastir, i dodaje da je on dobar pastir. »Ja sam pastir dobri. Dobar pastir život svoj daje za ovce svoje. A najamnik koji i koji nije pastir, koji nije vlasnik ovaca, vidi vuka gdje dolazi, i ostavlja ovce i bježi, jer je najamnik i nije mu stalo za ovce. Ja sam pastir dobri i poznajem ovce svoje i one poznaju mene. Pao što mene poznaje Otac, i ja poznajem Oca i život svoj polažem za ovce svoje. I druge ovce imadem, koje nijesu iz ovog ovčinjaka, i one mi valja dovesti i čut će glas moj, i bit će jedno stado i jedan pastir«.

Ove zadnje riječi: »I bit će jedno stado i jedan pastir« znače da će se svi pogani i svi Židovi obratiti na vjeru Isusovu. One znače, da će nestati ograde, koja je u židovskoj vjeri dijelila Židove od pogana, pa će u nju moći da stupe jedanko i jedni i drugi i Židovi i pogani; svi će stajati pod upravom jednoga pastira sv. Oca pape. Crkva je dakle Kristova osnovana za sve ljude i za sve rase, narode, boje i jezike. Za nju su svi ljudi draga njezina djeca, koja ona hrani božanskom naukom, jednako posvećuje sv.sakramentima i vodi u život vječni.

A da se neće svi ljudi obratiti na Kristovu vjeru, svjedoči sv. Luka (17, 26—30. i 18, 8) kad ispoređuje vrijeme ljudska Isusova na sudnjem danu s vremenom potopa i propasti Sodome i Gomore, i kad Isus pita: »A Sin čovječji, kad dođe, hoće li naći vjeru na zemlji?« Iz toga se može što više zaključiti, da će broj nevjernih biti na sudnjem danu, vrlo velik.

Liturgijski kalendar

NEDJELJA 11. TRAVNJA

Druga nedjelja po Uskrsu. — Sv. Lav I. Veliki, papa od 440. do 461., crkveni učitelj. Ubraja se među velike pape. Visoko je mišljao ugled Svete Stolice u svijetu. Sačuvane su nam od njega divne propovijedi (191). U njima preporuča osobito post i milostinju. Napisao je i 181 poslanicu. Kad je njegova poslanica o sljedbenicima Sina Božjega protiv Eutihova krivovjerja bila pročitana na općem crkvenom saboru u Kalcedonu g. 451., sv. Oci su jednoglasno klicali: »Petar je govorio preko Lava!« Kad je hunski kralj Atila prevalio u Italiju g. 452., pošao mu je unsret sv. Lav. Zadivljen dostojanstvenim držanjem sv. Pape Atila se povukao. I poslije je sv. Lav spasio Rim od požara i posvemašnje pljačke sa strane vandalskoga kralja Genserika iz Afrike.

PONEDJELJAK, 12. TRAVNJA

Sv. Julije, papa. — S poganstvom i judaizmom zauzeo se za sv. Atanazija, kojega su krivovjerci progonili. Njima tt. sv. Eusijancima) pisao je divnu poslanicu. Bio je papa od 337. do 352. g. Upravljao je Istokom u burno doba s apostolskom gorljivošću i s blagom evanđeoskom razboritošću. — Sv. Sava, mučenik. Vukli su ga po trgu gola, tukli batinama i šibaricama, svezale mu ruke i objesile ga o gredu, a zatim ga bacile u rijeku g. 372. Kršćani su ga izvadili i otpremili u Kapadociju na štovanje

UTORAK, 13. TRAVNJA

Sv. Hermenegildo. Od arijanskoga krivovjerja obratio ga sv. biskup Leandar iz Sevilje. Na Uskrs 584. g. zije htio primiti sv. Pričesti iz ruku arijanskoga biskupa. Zato ga je njegov otac kralj Leovigildo dao sjekirom ubiti. Poslije njegove smrti cijela se Španjolska obratila na Katoličku istinu. Sv. papa Grgur Vel. pripisuje to krvi i zagovoru ovoga sv. Mučenika.

SRIJEDA, 14. TRAVNJA

Zaštita sv. Josipa, Zaručnika Bl. Dj. Marije i Zaštitnika sv. Crkve. — Sv. Justin Mučenik. Grk, rođen u Palestini. Kao filozof obratio se na kršćansku vjeru. Spada među najznamenitije t. zv. apologete (branitelje) kršćanstva protiv poganskih kleveta. Njegova prva »Apologija« (»Obrana«) je vrlo spomenik čudotvornoga i vjerskoga života, bogoslužja, osobito sv. Mise u prvom vijeku kršćanstva. Umro 13. IV. 165 mučeničkom smrću. O njegovom mučeništvu sačuvani su izvorni spisi. Bila mu je odrubljena glava. — Sv. Tiburcije, Valerijan i Maksim, mučenici oko g. 230. u Rimu. Zarivaljuju svoju mučeničku krunu sv. Ceciliji. Valerijanu poganinu kazala je, neka je ne dira, jer ona sloji pod zaštitom Anđela. A kad je on htio vidjeti toga Anđela, odvela ga ona sv. papi Urbanu, koji ga je poučio u vjeri i krstio. Poslije krštenja uglašao je Valerijan uz sv. Ceciliju sjajnoga Anđela. Na to je obratio i svoga brata Tiburcija. Na stratištu im bi odrubljena glava, a njima se gradskio i sudbeni stražar Maksim, koji ih je pratio na stratište. Njihove svete moći nalaze se u crkvi sv. Cecilije u Rimu. — Sv. Lidušna djevica Rođena g. 1380. Pala na led i slomila rebro i nikada nije ozdravila. 5 godina plazila po sobi, a onda 23 godine ležala. Od ležanja dobila velike rane, u kojima su se izlegli crvi. Dugotrajna sodena bolest, groznica, strašna glavobolja i zubobolja mučile su je do smrti. Na desno oko je oslijepila, a lijevo joj je kvarcio pri svjetlu. Zato je bila uvijek u tami. Posljednje godine navele na nju boli od kamenca. Sve je sve boli podnosila sa vidnom strpljivošću. Snagu je nalazila u pregorkoj muci Spasiteljevoj, koju je razmatrala danju i noću u sedam dijelova. Umrla 14. IV. 1433. u Schiedamu u Nizozemskoj. — Sv. Mali Benedikt. — Po nalogu Gospodina Isusa kao mali pastir započeo graditi most preko Rodena. Nazvali sa ga hudom, a kad je podigao a najvećom lakoćom ogromnu kamen, snidješe svi prst Božji. Poslije gradnje most uzmo g. 1188. i pokopan u kapelici na desnom mostnom stupu. Mnogo ga štuju u Francuskoj.

ČETVRTAK, 15. TRAVNJA

Sv. Paterno, biskup. — Rođen u Francuskoj. Sv. German ga je zaredio za biskupa u Aoranšu. Brinuo se mnogo za gradnju crkava. Strpljivo je podnosio sve uvrede. Nakon 13 godina biskupovanja odreklo se biskupije i pošao u samoću sa svojim vjernim prijateljem Skrahijanom. Istoga dana umrli i zajedno pokopani oko g. 565.

PETAK, 16. TRAVNJA

Sv. Engratija. — Rodom u Portugalske. Kad su je htjeli uda: za nekog uglednog mladića, pobjegla je u Saragosu u španjolskoj, jer je Boga zavjetovala vječnu čistoću. U Saragosi su hijesmi progonili protiv kršćana. Ona je sakrila predikoila namjesnika Daciijanu, što neprestano progoni kršćane. On ju je dao tukti i vući po ulicama svezanu za rep divljega konja. Vojnici joj raskrajaše bedra željeznim kvakama i bacše u tamnicu. Kane su joj se ugnojile i strašno boljele. Ali ona je veselila i tješila oduševljavala drugih 18 mučenika, koji su bili s njom mučeni. Konačno zabiše joj u glavu đavo. — Sv. Vilim. Rođen na Siciliji. Zavio u samoću. Napastovala ga je neka žena, pa ga je odlučno odbio sve nasmiti i mlio za nju da joj Bog oprosti grijehe. Ona se obratila. Umro g. 1321.

SUBOTA, 17. TRAVNJA

Sv. Anicet, papa i mučenik. Rodom iz Sirije. Bio papa od 157. do 155. godine. Zebranio duhovnikina njegov kose. Mučen je bio za car. Marka Aurelija. — Sv. Simeon i drugi mučenici u Perziji. Pralj Lapar dao odrubiti glavu njemu i još 100 drugih mučenika.

Vjera

Na grobovima počivao je bijeli napola rastopljeni snijeg. Kosovi su skakutali oko jablanova, a male ševe siljetale su na breze. Kraj jednog spomenika stajala je djevojka, naslonjena na hladan kamen. Njezine oči bile su uprte u rumeno sunce, što je sve više klizilo na zapad. Cijelo je nebo bilo raspredeno prozirnim oblacima, što su popuć najfinije proziračne tkanine prekrivali sunčani sjaj. Djevojčine misli bile su daleko u onim visinama, gdje je onako veličanstveno plovilo sunce... Kao da je naslutila moću onim tisućama sunčanih zraka sveti i ljubljeni lik onoga, kojemu je došla na grob. Ali, ona je znala, da tu, pod njezinim nogama leže samo kosti — zemni ostatak jednoga čovjeka. A on?! Ta gdje bi drugdje mogao biti nego u vječnoj i pravoj Domovini. I djevojka je svesdilj gledala za suncem, gledala u one krasne zlatno-ružičaste pramenove, a oči su leputala: »Oče! Duh vjere podigao je njezino uspaćeno i rašalaćeno srce iz ove suzne doline u jedinu stvarnost, u Vječnost. Tamo, i samo tamo mogle je naći svoga oca, gdje ulira smiren u krilu Boga Sveoga.

BIBLIJSKA LICA

APOSTOL TOMA

Ime apostola Tome spominje se kod sva 4 evanđelista (Mt. 10, 3; Mk. 3, 18; Lk. 6, 15. Iv. 11, 16; 14, 5; 20, 19; Dj. ap. 1, 13) u više znacajnih zgoda, a naročitu mu pažnju posvećuje odlomak Evanđelja, što se čita na Bijelu nedjelju, koju radi toga neki zovu i »Tomina nedjelja«. Iz nadna »Didymos — blizanac, odšto je, da se redko kao blizanac, pa mu sv. Klement papa spominje ime brata Eliezera, dok po njegovu drugoj predaji imao je sestru blizanku po imenu Lidju. Iz prigode, što se i on zalazio s onim apostolima, koji su se na Tiberijadskom jezeru poslije Isusova uskrsnuća dali na ribolov (Iv. 21, 2), naključuje se, da je i on bio podrijetlom Galilejac iz okoline tog jezera.

U Isusovu Evanđelju dolazi ovaj apostol četiri puta do riječi, i svakiput na značajan način. Prviput u onoj sgodi, kad se Isus bio zaklonio pred Židovima u kraj s istočne strane Jordana, i u Ga ne uhvate, jer još nije bilo vrijeme da umre. U to se dogodi, da je umro Isusov prijatelj u Betanji, Lazar, brat Marije i Marte, a Isus je rekao apostolima, da će u Judeju uskrsiti Lazara. Kad su apostoli odvraćali Isusa od tog puta, podječajući Ga, kako su Ga židovi nedavno htjeli kamenovati, a Isus se nije dao odvratiti od tega puta, rekao je Tomu: »Hajdemo i mi, da umremo s Njim!« Odatle se vidi, kako je Toma bio svom dušom privržen Isusu. Drugiput javlja se Toma prigodom Isusova oproštajnog govora nakon posljednje večere, kad Isus govori, da ide k Ocu, da pripravi apostolima stanova, pa zavrsava riječima: »Kamo je ići, znate, i put znate.« Tada upadne Toma u riječ: »Gospode, ne znamo, kuda ideš, a kako možemo znati put?« Iz tih se riječi vidi, da Tomi još nije bili potpuno jasni pojmovi o Isusovoj zadaći djela spasenja, ali je ipak čvrsto želio ići za Isusom. Isus mu odgovori: »Ja sam put, istina i život. Nitko ne dolazi k Ocu, osim po meni.« Treći put nalazimo Tomu da progovara, kad mu saopćuju, da su vidjeli Gospoda, a on ne će da im vjeruje, govoreći: »Dok ne vidim na Njegovim rukama rane od čavala i ne stavim svoj prst u ujesto čavala, i ne turim ruku svoju u ranu boka Njegova, ne ću vjerovati!« Odatle se vidi, kako je Toma bio veoma oprezan, da se ne bi dao prevariti u svako vanjoj stvari moćnitnim pristašicima. On se sam htio stvarno uvjeriti o istinitosti Isusova uskrsnuća. Napokon, kad se Isus osmi dan poslije uskrsnuća osobno ukazao apostolima, te je svaj put bio prisutan i Toma, reče mu Isus: »Stavi svoj prst ovamo i pogledaj moje ruke i primakni svoju ruku, te je turi u moj bok, pa ne budi više nevjeran, nego vjeran!« Na to odgovori Toma: »Gospod moj i Bog moj!« Tim je riječima ispovjedio odnad napokolebljivu vjeru u Isusovo Božanstvo. Isus mu reče: »Pošto si me vidio, Toma, vjerovao si. Blago onima, koji nisu vidjeli, ipak vjerovali!«

Poslije primitka Duha Svetoga, kad su se apostoli razišli na razne strane da propovijedaju evanđelje, po svjedočanstvu crkvene predaje, koja se očuvala kod Euzebija i Rufina, Toma se apstio među Parćane (u krajevima Perzije), i odande, kako spominju Sv. Grgur Nazijanski, Ambrozije i Jeronim, u predaju Indiju. Tu je među ostalima obratio kralja Gundafara u Maliapuru blizu današnjega grada Madrasa. Starinski mlazi novaca dosta potvrđuju da je u tom vajstu između g. 20—50. po Kr. vladao kralj Gundafar. U rimskom martirologiju (popisu mučenika) zabilježeno je, da je svoj apostol usred mučeničkom svrću u mjesta Kalamina u Indiji, proboden mačem i kopljem. Njegovo je tijelo odande bilo g. 232. prenesene u Edesu u Sirij, a odande g. 1258. na otok Hios, i napokon odavle u Ortonu u Italiji. Kršćani siro-malabarskog obreda mrtvaju njegov spomen 3. VIII., kršćani grčkog obreda 6. X., a katolici zapadnog obreda 21. XII.

Među indijskim kršćanima u okolici Madrasa sačuvala se do danas uspomena na ovog apostola, jer se nazivaju »Tomini kršćani«. Ovi su bili duge vremena odijeljeni od rimske Crkve, ali prije par desetaka godina sjedinili se sa poć. nadstavom dosjeno svojih uspomena biskupa Mar Ivanioosa i Teofila

IZ KATOLIČKOG SVIJETA

SV. OTAC dobio je na dar iz Ceylona 72 minijaturna kipa, izrađena iz slonove kosti od ceylonskih umjetnika u XVII. i XVIII. vijeku. Ovi su kipovi originali i jedini te vrste na svijetu. Oni će biti smješteni u vatikanskom muzeju.

PRILIKOM PROGLAŠENJA novih svetaca posjetilo je crkvu sv. Petra u Rimu na tisuće i tisuće ljudi. Zbog zračnog pritiska ovolikoga mnoštva, prouzrokovanog od njihova disanja, popustili su na samoj bazilici jedan ogroman kamen, težak 80 kg. i drugi 400 kg, tako da će se sada morati pristupiti njihovu ponovnom smještaju.

CRKVENO ODLIKOVANJE »PRO ECCLESIA ET PONTIFICE« podijelio je Sv. Otac jednoj indijskoj majci, koja je svu svoju djecu dala u službu Crkvi: četiri su joj sina svećenici, od kojih jedan biskup, a jedina kćerka je redovnica u Bengalore.

PADERBORNSKI BISKUP (Njemačka) izjavio je nedavno, da je pravljenje alkoholnih pića iz žitarica u nebo vapijući grijeh, dok mnogi nemaju kruha. Isto tako naricati, kako nema pelena za malu djecu, a ne vidjeti, kako ima i previše ubrusa, koji bi se mogli upotrijebiti za pelene, znači ne imati dobre volje i predusretljivosti, da se u teškoćama snađemo.

ZA UNIONISTIČKI POKRET vlada u Sjevernoj Americi veliko zanimanje. U vrijeme svjetske molitvene osmine vjernici su pokazali mnogo žara za ovo pitanje. Glava unionističkog pokreta je o. Titus Cranny.

KATOLIČKO SVEUČILIŠTE U MILANU. Talijanski su katolici kroz prošlu godinu sakupili za katoličko sveučilište u Milanu preko 56 milijuna lira.

IRSKI MISIJONARI. Kroz prošlu godinu otputovalo je iz Irske u misije među pogane preko 500 misijonara i misijskih sestara. Među njima 239 svećenika.

BOLESNIČKI DAN. Na sredopostnu nedjelju katolici u Švajcarskoj su imali t. zv. Bolesnički dan. Toga dana su se katolički Švajcarci sjetili svojih bolesnika bilo onih, koji leže kod kuće, bilo onih, koji leže u bolnici, molitvama, darovima i govorima preko radija.

PASTORALNO PITANJE U FRANCUSKOJ. Mnogo župa u Francuskoj je ostalo bez svećenika uslijed nestašice svećenstva. Mnoge biskupije nemaju ni 40 posto svećenika od broja, koji bi im bio potreban. Život toga malobrojnog svećenstva je također težak, često puta zasluže manje na godinu, nego drugi na mjesec. Ipak sve ovo ne plaši idealne mlade ljude, koji se u sve većem broju javljaju u sjemeništa, da se posvete teškom zvanju Kristova apostola i pastira duša. Tako je na pr. u pokrajini Vendée lanjske jeseni stupilo u prvo godište bogoslovije 80 mladića, a vjernici su u istoj pokrajini skupili za novo bogoslovno sjemenište preko 20 milijuna franaka.

VJERSKI FILM U DANSKOJ. Pod naslovom »Crkva je poznata kuća« snimili su u Danskoj film, koji predstavlja život u seoskoj crkvi od vremena apostola Danske sv. Ansgera, koji je umro 865., pa do današnjih dana.

ZBIRKA KRŠĆANSKOG ŽIVOTA. Francuski kardinal Saliège je počeo izdavati zbirku brošura pod naslovom »Kratki razgovori«. Svaka knjižica raspravlja jedno pitanje kršćanskoga života. U svim knjižicama su naglašene socijalne dužnosti kršćana kao i dužnosti, koje ima svaki vjernik naprama svojoj župi.

DESET HILJADA SELJAKA s Pireneja hodočastit će od 15.—18. travnja u Lurd.

KRŠĆANSKA ŠKOLSKA BRAĆA slave ove godine stogodišnjicu svoga djelovanja u Sjevernoj Americi. Najviši predstavnik državne vlasti izrekao je školskoj braći pohvalno priznanje naročitim pismom.

ŠVICARSKA GARDA u Vatikanu proslavila je na Josipovo 400-godišnjicu svoga postojanja.

U NIZOZEMSKOJ je ogromnom većinom glasova primljen prijedlog, po kojem će država ubuduće davati potporu za dva katolička sveučilišta, koja postoje u Nizozemskoj.

DESET HILJADA MUŽEVA obavilo je u Trieru veliku pokorničku procesiju, koja je počela točno o ponoći.

KANADSKI KOLEGIJ (zavod) u Rimu za kleriike, koji je na vrijeme rata bio obustavio svoj rad, ponovno je otvoren. Sv. Otac primio je u audijenciju 40 novih pitomaca.

MEKSIKANSKI ALPINISTI uspjeli su popeti se na vrh Apocapua, koji je visok 6835 m, i vratili se. Ovo je prva ekspedicija, koja je došla do svoga cilja, a koja se i vratila. Članovi te ekspedicije prisustvovali su prije svog polaska sv. Misi u čuvenom svetištu Majke Božje od Guadalupe, glavnom prošteništu Meksika. Sa sobom su ponijeli sliku Majku Božje od Guadalupe.

JUBILEJ KOLNSKE KATEDRALE. Ove godine se navršava 700-godišnjica katedrale u Kölnu. Ova crkva predstavlja biser gotičke građevne umjetnosti. Za vrijeme prošloga rata bila je veoma oštećena.

ZNAČAJNE RIJEČI GANDIJA. Mahatma Gandi, veliki vođa indijskog naroda, koji je pred kratko vrijeme pao žrtvom atentata, putovao je dosta po Europi i proučavao život europskih naroda. On je jednom izjavio, da Europa posjeduje najljepšu i najidealniju knjigu, koja je ikada na svijetu postojala, a to je Kristovo Evanđelje. Međutim, nadodao je, da se nažalost Europa premalo drži evanđeoske nauke.

MEĐU RADNICIMA NA ALJASKI. Na Aljaški se gradi 2.500 km duga cesta, pa se za gradnju te ceste traže radnici od svuda. Među radnicima se nalazi i nekoliko svećenika, koji su se dragovoljno javili za taj težak posao u pustim krajevima, a u želji, da mogu riječju i primjerom vršiti apostolski rad među ostalim radnicima.

SRETNA OBITELJ. U francuskoj katoličkoj obitelji Philipsa rođeno je bilo osmero muške djece. Svi ovi su postali redovnici. Jedan od braće je glasoviti francuski dominikanac filozof o. Toma Philips.

DRUŠTVO SV. DJETINJSTVA U PARIZU skupilo je lanjske godine za pogansku djecu 280 milijuna franaka.

U TIBETU su lamaisti pogani budističke vjere istrijebili zadnjih 300 kršćana, koji su živjeli u ovoj državi.

IZ BELGIJE je od svršetka rata pošlo u razne misijske zemlje, a ponajviše u Afriku, 378 belgijskih misijonara.

U BELGIJSKOM KONGU su misijonari ustanovili filmsko poduzeće za izradu vjerskih i kulturnih filmova.

O. JERONIM SCHAFFTER, dominikanac i veliki apostol unionističkog pokreta, održao je u švicarskom gradiću La Chaux de Fonde (La šo de Fond) tri značajna predavanja o unionizmu (ujedinjenju): »Kršćanstvo je rascijepljeno«, »Želja za sjedinjenjem« i »Unija kroz Rim«. Druga predavanja održat će uskoro u Bernu.

PRAŠKI NADBISKUP BERAN darovao je 60.000 čeških kruna kao dar siromašnoj djeci umjesto uobičajenog primanja na dan krunjenja sv. Oca Pija XII.

TEŠKO EKONOMSKO STANJE FRANCUSKIH SVEĆENIKA. Msgr. Harcourt, biskup u Chartresu, poziva je nedavno svoje vjernike da pomažu svoje svećenike darovima u naravi, budući da oni ne mogu izlaziti sa svojim plaćama. Osim biskupa iz Chartresa i mnogi drugi francuski katolički listovi pišu o teškim prilikama seoskog svećenstva.

NOVO IZABRANI STARJESINA reda redemptorista Dr. Leonardo Buys, po narodnosti Holandez, posjetio je svršetkom prošle godine i Čehoslovačku, gdje se je zadržao puna dva mjeseca. O. Buys pokazao je veliko zanimanje za grko-katolički ogranak svog reda. On je tad prvi put u životu prisustvovao služenju svetih obreda u slavenskoj liturgiji. Oduševivši se za krasno pjevanje, naučio je već za svog boravka u Čehoslovačkoj početke nekih staroslavenskih molitava. Osim toga obećao je, da će prigodom svog ponovnog pojetja nagovoriti redovnike slavenskim jezikom.

PRIGODOM PROSLAVE 800-GODIŠNJICE osnutka cisterciteskog samostana u Maulbronnu, u kojem je sada protestantsko sjemenište, protestantski biskup Wurm iz Stuttgarta u svom govoru izrazio se pohvalno o radu katoličkih redovnika. Oni su, izjavio je ovaj biskup, bili dobri našim pretcima, jer su javno propovijedali skromnost umjesto raskoši i uvijek nastojali da borbenost pretvore u miroljubiva nazivanja.

APOSTOLSKI DELEGAT u Addis Abebi Msgr. Cassa izjavio je nedavno u Rimu, da se autokefalna abesinska crkva otrgla od aleksandrijskog patrijarkata, što se ima smatrati kao prvi pokušaj koptske crkve da se približi Rimu.

KATEHISTIČKI KONGRES održao se nedavno u Meksiku. Pitanja, koja su se raspravljala na ovom kongresu, obuhvatila su sva najmodernija pedagoška iskustva. Učesnici pozabavili su se također i problemima katekumena, koji su za ondašnje prilike jedna od najglavnijih briga katehizacije.

U DÜSELDORFU (Njemačka) osnovan je nedavno Savez katoličkih odgojitelja. Savezu je predsjednik nadbiskup Kölna kardinal Frings. Cilj je saveza davati smjernice u radu katoličkih odgojitelja preko mjesečnog časopisa.

Naši pokojnici

† **IVAN VALJATO,** umir. gimn. prof. kateheta umro je u Kraljevici krajem rujna 1947. u 84 god. života i 60 god. svećeništva. Tijelom uvijek slabašan, ali po samoodgoju čilav i odporan, tih u nastupu, neodoljiv u osvajanju, da ga ne mogu zaboravati njegovi štićenici iz Otočca, gdje je služio kao kapelan, kao ni oni iz gradskih škola na Rijeci, ni gimnazije u Senju, a napose na Sušaku. Siromašnim je dacima dijelio sve, što je imao: hranu, rublje, odijelo, novac, srce, duh. Spasavati duše! U mirovini jednako zaposlen. Misionari po župama. Marbac je je bio svagdje, gdje se radi za Božju slavu! Ovih par redaka neka mu bude na spomen!

† **GRGA FUGOŠIĆ,** župnik-dekan u Omišlju na otoku Krku, umro je 68. god. života početkom korizme. Iza prvoga rata protjeran od Talijana sa svoje župe na Unijama skloniio se i pomagao na župama zagrebačke nadbiskupije kao duhovni pomoćnik. Iza toga bio je preko 25 godina najprije upravitelj, i onda župnik u rodnom mjestu. Pod okupacijom bio je trajno progaman i zlostavljan od Talijana, obolio je, da se više nije mogao oporaviti.

Počivali u miru Božjem!

Iz prirodnih nauka

CRVENI LOVAC

Sjedim na sunčanim poljanama Brazilije pod golemom, sjenovitom krošnjom Timbauva drveta i — sanjarim.

Zrak je miran. Sunce neprestano pali svojim zrakama. Cijelo obzorje, sva atmosfera gori u sjaju, svijetlu i blještavilu.

Nepomična, nesnošljiva vrućina. Glazba zrikavaca uspavljuje. Od vremena do vremena po koja ptica skokne od jedne krošnje do druge. Jedan kolibrić lepršа pred čaškom nekog cvijeta, i onda ga nestane strjelovitom brzinom jednim jedinim udarcem krila. Omamljeni leptir tetura krez mlaz svijetla. Na tlu oko mene mravi nečujno i marljivo rade svoj posao. Inače mir.

Svečani mir pun sjaja.

Odjednom se pojavi visoko u zraku sitna točkica. Širokim, brzim krugovima obilježe moje sjedište, i spušta se postepeno. Krugovi su lijeta sve uži i uži.

Ovog momka bih trebao ipak poznavati. Točno. To je Marimbomba. Iz obitelji osa. S nepovjerenjem pratim njezin nemirni lijet. Svojom dužinom od tri centimetra i krvavo-crvenom haljinom ne uljeva mi baš povjerenje. Urođenici su me uz to još uvjeravali, da jak čovjek, pogođen od njezina otrovnog žalca pada kao gromom ošinut u dugu, teško nesvijest.

Očito je nešto otkrila. Žrtvu moram tražiti u središtu njezinih sve užih krugova. Napinjem svoje oči: uzalud. Jednolično se širi preda mnom kratka, izgorjela trava. Ništa ne odaje prisutnost nekog plijena, što ga je sebi oštro oko crvenog lovca izabralo već tamo gore na visinama. Već se kružni lijet ose približuje samom tlu. Oprezno se nagnem naprijed i onda ugledam plijen, ružan, sivo-crni pauk-pticar s dugim dlakama, velik kao otvorena šaka odrasla čovjeka. Koleba se. Plašljivo se pomiče kroz nisku travu.

Nečujno se povlačim opet natrag na svoje staro izvidničko mjesto. Već sluti m, kakva će se drama odigrati. Tu je u pitanju otrov protiv otrova.

Pauk je već opazio svog smrtnog neprijatelja. Zaustavi se. Zapriješi se prednjim nogama, mičući ih gore dolje. Snažne štipaljke s izlazom otrovne žljezde otvaraju se i zatvaraju.

I sada počinje igra na život i smrt.

Sprijeda, čelo u čelo, na dohvatu opasnih štipaljki, ne smije Marimbomba da započne boj. Zato pokušava da zaskoči svoju žrtvu sa strane ili s leđa.

Ali pauk je na oprezu. Okretno, skoro u skokovima, mijenja svoj položaj. Od kojegod strane osa dolazila, uvijek nađe protivnika opet u borbenom položaju.

Ali ona ne popušta Sad obilazi pauka pješke, sada u niskom lijetu. Kao da ne zna za umor. Sve iznova se nastrijelivo približava, istom okretnošću, istom upornošću. S tako jasno izraženom sigurnošću u pobjedu, da se ne može sumnjati u ishod borbe.

Pauk se već samo ograničava na obranu. Umor je sve očitiji. Više puta pokušava da se spasi bijegom od nemilosrdnih, neprestanih nasrtaja. Ali tek što je napravio nekoliko koraka, već je prisiljen da se zaustavi i brani od ponovnog napadaja s leđa ili s boka.

Tako to ide još dalje neko vrijeme u naizmjeničnoj igri, kad se osa iznenada baci u kratkom oštrom naletu na pauka: silijedi munjevito previjanje strašnjeg dijela tijela, i već se otrovni žalac duboko zarine u leđa žrtve.

Pauk grčevito ratara — i odmah mlohavo splasne.

Bez otezanja slasti pobjedniik s njegovih leđa, zgrabi plijen štipaljkama i povuče teški teret za sobom, palac po palac, preko svih zapreka prema dalekom gnijezdu.

Začuđenom postojanošću i bijesnom energijom svladava taj posao. Ovdje joj stoji na putu snop trave, tamo jedna stabljika. Ali neumorno ide s plijenom naprijed. Sada trgne sprijeda, sada sa strane, — preko brda i dolina neravna tla prelazi osa sa svojim plijenom, obilazeći sve prepreke na putu. Ne da se smesti, ne može zalutati. Samo prema gnijezdu, — naprijed, naprijed.

A čemu sve to?

Vrlo jednostavno. Marimbomba treba jedno mjesto za svoja jaja, gdje će biti zaštićena od vlage, sunca i razbojnih neprijatelja, jedno mjestance za ličinke, koje im može pružati bogatu hranu, dok se ne zakukulje. Zato sebi bira pauka-pticara.

U njegovo tijelo posprema jaja. Stan je velik, pruža dovoljnu zaštitu kao i hranu. Ličinke jedu živo tijelo pauka, i tako sebi povećavaju prostor.

To je naime glavna dosjetka. Pauk nije mrtav, inače bi se na toj vrućini brzo raspao i bio bi neupotrebljiv za ličinke, nego samo uzet, posve uzet. Marimbomba znade točno, gdje će zarinuti svoj žalac, da nastupi samo stalna uzetost, ali još ne smrt.

Svaka čast tom preprednom lovcu. Gdje li je sve to naučio?

Nije dovoljno reći, da su pretci Marimbombe najprije postepeno iskušavali ovu umjetnost i onda predali u baštinu potomcima, dok se napokon sve nije našlo na okupu. Samo cjelina kao cjelina ima smisao i svrhu.

Zaista, gdje li je Marimbomba sve to naučila? Tko joj je dao te prirođene, ali proračunane sposobnosti, jasno je.

Vlasnik i izdavač: Hrvatsko Književno Društvo sv. Cirila i Metoda, Zagreb, Trg kralja Tomislava 21. — Uređuje i za list odgovara: Dr. Pavao Lončar, kanonik, Zagreb, Kaptol 34. — Tisak »Štamparije novina« Zagreb, Masarykova ul. 28a. — Broj čekovnog računa uprave lista: 4—86681. Pretplata iznosi: godišnje 100.— Din; polugodišnje 50.— Din; tromjesečno 25.— Din; pojedini broj 5.— Din. — Adresa uprave: Trg Kralja Tomislava 21.